

N:o 172.

Af herrar **Berg** i Göteborg och **Ahlfvengren**, om pension åt förre signalkarlen *N. Lilja*.

Den 15 februari 1904 erhöll f. soldaten vid Norra skånska infanteriregementet, signalkarlen vid statens järnvägar, Nils Lilja, på egen begäran afsked från sin tjänst, enligt distriktsförvaltningens beslut af den 18 november 1904.

Lilja, som är född 1853, har sedan dess icke haft någon annan stadig inkomst än 36 kronors årlig pension från krigsmanskassan, hvarför han är i stort behof af understöd. Och då han i många år varit i statens järnvägars tjänst samt dessförinnan i Väst kustbanans, en tid af öfver 30 år, under hvilken han samtidigt tjänstgjorde vid regementet, vill det synas, som om Lilja, som är sjuklig och oförmögen till arbete, af trafikmedel borde erhålla ett årligt understöd till hjälp på gamla dagar.

Omständigheterna vid afskedet äro för öfrigt af den natur, att Lilja själf anser sig i högsta grad orättvist behandlad. Han var vid tiden för statens öfvertagande af Väst kustbanan signalkarl i Halmstad och hade till åliggande att passa vid en spårkorsning med Halmstad—Bolmens järnväg samt sköta signalering för tågen. Under 5 år efter öfvertagandet var han alltjämt anställd för denna tjänstgöring med en årlig aflöning af 540 kr., år 1902 ökad till 600 kr. utom bostad och vedbrand samt beklädnad.

År 1901 råkade han i någon tvist med sin banmästare, och följden häraf synes ha blifvit, att Lilja utom sin signalkarlstjänst fick order att förrätta banvaktsgöromål. Han åberopade sig då på det öfverlåtelsekontrakt, som upprättats mellan dåvarande Skåne—Hallands järnvägsbolag och järnvägsstyrelsen och enligt hvilket personalen ej skulle komma i sämre ställning, utan få bibehålla sin innehafda tjänst, där ej någon bättre

erhölls. Invändningen ledde till ingen åtgärd, utan Lilja tvangs att arbeta på linjen eller stationen och förrätta banbevakningstjänst med bibehållande af sin knappa aflöning. För Lilja, som hade stor familj att försörja, betydde detta svåra bekymmer. Han kunde förena litet extra arbete med signalkarlstjänsten, så lång den än var, men detta blef nu omöjliggjordt.

Striden mellan honom och banmästaren ledde till sist därhän, att Lilja mot eget bestridande helt hastigt förflyttades från Halmstad till en banvaktsbefattning norr om Falkenberg. Det kan ifrågasättas, om denna åtgärd stod i öfverensstämmelse med förutnämnda öfverenskomelse vid Västkustbanans öfvertagande.

Sin påtvingade nya plats förklarade sig Lilja icke orka sköta, och detta påstående saknade visserligen icke grund. Genom de strider med sin närmaste förman, banmästaren, som han utkämpat, var hans sinne förbittradt och krafterna nedsatta. Man lyckades komma på honom med åtskilliga tjänstefel och han förmådde aldrig försvara sig, så öfvertygad han än själf i de flesta fall var om sin oskuld.

Slutet blef, att han den 13 november 1904 ingaf ett slags begäran om afsked, hvilken han dock redan följande dag återkallade med begäran om någon tids ledighet. Äfven denna senare begäran återkallade han omedelbart. Det var emellertid endast den första begäran, som föranledde någon åtgärd, nämligen det förut nämnda beslutet att bevilja honom afsked »på egen begäran».

Då Lilja under nära ett 20-tal år erlagt afgifter till pensionskassan, sedermera enskilda järnvägarnas pensionskassa, hvilken statsbanornas från Västkustbanan öfvertagna personal tillhör, förefaller det, som om äfven detta talar för att Lilja borde ha rätt till hjälp, motsvarande den förlorade pensionen.

På grund af hvad här ofvan anförts, tillåter jag mig hemställa,

att Riksdagen ville besluta tilldela f. soldaten och signalkarlen vid statens järnvägar N. Lilja en årlig pension på 600 kr., att utgå af trafikmedel från och med innevarande år.

Stockholm den 26 januari 1909.

Oskar Berg.

Fr. E. Ahlfvengren.

Bilagor.

Kungl. Järnvägsstyrelsen
Banafdelningen.

Till förre banvakten N. Lilja, Halmstad.

Sedan I uti en till generaldirektören i kungl. järnvägsstyrelsen ställd skrift, hvilken den 15 februari 1907 kommit kungl. styrelsen tillhanda, under påpekande af den orättvisa behandling, för hvilken I enligt eget förmenande varit utsatt under eder tjänstgöring vid statens järnvägar, anhållit om anställande af förhör för att bereda Eder tillfälle att med bevis styrka edra påståenden, har kungl. styrelsen denna dag tagit innehållet i nyssberörda skrift i öfvervägande; och har kungl. styrelsen — vid det förhållande att den 30 december 1905 Riksdagens justitieombudsman lämnat en af Eder ingifven klagoskrift af liknande innehåll utan afseende — funnit nu förevarande skrift, hvilken icke innehåller något nytt i sak, icke böra till någon kungl. styrelsens vidare åtgärd föranleda.

Stockholm den 6 mars 1907.

Mauritz Sahlén.

Hjalmar Wikland.

E. R. L. Smitt.

Till Bandirektören, Malmö.

Härmed får jag vördsamt anhålla att till den 1 mars 1905 få kvarstanna å min plats som signalkarl vid Halmstad för att från och med den 1 mars afgå ur banafdelningens tjänst.

Ödmjukast,
Signalkarl 3524
N. Lilja.

Halmstad den 31/10 1904.

Tillstyrkes vördsamt med villkor Lilja senast den 1 mars 1905 afgår ur sin tjänst vid banafdelningen samt ej anställas i annan statens järnvägars tjänst i Halmstad.

Falkenberg den 31 oktober 1904.

Å. Tydén.

Kan ej beviljas, utan skall Lilja aflytta omedelbart till 333 i banmästareafdelningen.

Malmö den 1 november 1904.

E. Laurin.

Öfverlämnas till Lilja.

Delgifvandet erkänt genom telegram.
Falkenberg den 4 november 1904.

Å. Tydén.

Afskrift.

Statens järnvägar 3:dje distriktet
Distriktschefs-Expeditionen

Till Biö

Malmö den 1. 2. 1905.

Fob.

Anhålles om telegrafisk upplysning på morgonen den 15 dennes, huruvida Bv. 3524 N. Lilja afflyttat från Högareds-stugan. Har så ej skett, afgår härifrån omedelbart till Konungens befde i Halmstad ansökan om vräkning.

Som ofvan

And. O. Andersson.

Rätt afskrifvet betyga:

*G. E. Åkerlund.**A. F. Jansson.*

Banvakten n:o 3524 N. L. Lilja har allt sedan den 1 januari 1896 haft anställning i statens järnvägars tjänst samt afgår ur densamma på egen begäran den 15 februari 1905.

Lilja har under denna tid i mån af förmåga skött sina åligganden dels som signalvakt vid Halmstads station, dels som banvakt med tjänstgöringssträcka å linjen söder om Tvååkers station.

Falkenberg den 15 december 1904.

Åke Tydén.

Att f. d. signalvakten N. Lilja, som varit anställd vid H. B. järnvägs bankorsning, där denna skär S. J., under 15 års tid, och har han under denna tid alltid skött sin befattning till fullkomlig belåtenhet för H. B. J. räkning samt alltid visat sig nykter och påpasslig och varder detta härmed på begäran intygadt.

Halmstad den 6 april 1908.

J. Willner.

Banmästare vid H. B. J.

Signalvakten N. Lilja, som, under den tid undertecknad var trafikchef vid Halmstad—Bolmens järnväg eller åren 1890—1900, tjänstgjorde vid bankorsningen invid Halmstad, lämnas härmed på begäran det vitsord, att han under denna tid, så vidt mig är bekant, plikttrogen fullgjorde sina åligganden samt att han städe visade ett nyktert och anständigt lefverne.

Halmstad den 8 oktober 1904.

J. Jönsson.

Trafikchef vid Halmstad—Nässjö järnvägar.

På begäran af signalvakten N. Lilja får jag härmed intyga, att Halmstad—Bolmens järnväg icke haft någon anledning till anmärkning hvarken mot hans sätt att sköta sin tjänst vid bankorsningen invid Halmstad eller mot hans uppförande.

Halmstad den 12 oktober 1904.

E. O. Simonsson.

Trafikchef vid Halmstad—Bolmens järnväg.

Tjänstebetyg.

Nils Lilja, soldat, anställdes i Skåne—Hallands järnvägs tjänst den 1 aug. 1885, är antecknad såsom *ordinarie* befattningsinnehafvare från den 1886, befordrades till nu innehafvande tjänstebefattning i egenskap af signalkarl 1891 och har, i anledning af Kungl. Maj:ts nådiga beslut om västkustbanans inlösen till statsverket, från den 1 januari 1896, på egen begäran öfvergått till statens järnvägars tjänst i egenskap af signalkarl. Med afseende på Liljas tjänsteduglighet och uppförande i tjänsten intill den 31 december 1895, får undertecknad, som under hela tjänstetiden varit trafikchef och styrelsens sekreterare, vitsorda att han sig i tjänsten utmärkt väl förhållit samt i sitt enskilda lefverne varit ordentlig och nykter, hvilket härmed till bevis meddelas.

Helsingborg den 1 januari 1896.

Ad. Taube.

Trafikdirektör.

På begäran af f. d. signalvakten N. Lilja, få vi samtliga växelkarlar på Halmstads station framföra följande:

1:o). Under vårt samarbete med Lilja få vi nedan tecknade intyga, att Lilja alltid var påpasslig med såväl spärrbom som signalering. Intygas:

J. B. Nilsson, stationskarl, H. B. J. G. A. Ek, stationskarlsförman. J. Fredin, stkr. N. Fogelström, stationskarlsförman. Gust. Ad. Fast, stationskarl. O. P. Åkerberg, stationskarl. Johan Alfr. Asp. H. Carlsson. A. J. Rosengren, konduktör. J. Nydin, stationskarlsförman.

2:o). Tågen få såväl nu som under Liljas tid stanna utanför stationen på grund af att ej spårvägen har varit klar, hvilket då ofta hände att Lilja för nämnda sak blef tilltalad. Intygas:

J. B. Nilsson, stationskarl, H. B. J. G. A. Ek, stationskarlsförman. Stkr. A. W. Törnblom. N. Fogelström. F. d. extra bv. Albert Carlsson. Gust. Ad. Fast, stationskarl. E. W. Eriksson, stationskarl. Joh. Alf. Asp, stkr. J. Fredin, stkr. J. Nydén, stationskarlsförman. O. P. Åkerberg, stationskarl. J. A. Abrahamsson, växelfm. H. Carlsson. E. J. Frick, stkr., H. B. D. A. J. Rosengren, Kur. J. A. Strand, f. d. stationskarl. J. A. Strid, stkr. N. O. Palm, konduktör. Oscar I. Frick, stkr. Palm, f. d. stationskarl.

3:o). Under Liljas tid såsom signalvakt fanns en banmästare Dahl tjänstgörande i Halmstad; nämde banmästare var rätt ofta ankommen af berusande drycker och uppträdde då bråkaktig mot Lilja, hvarföre han då visade sig arbeta på Liljas undergång, hvarföre Lilja ej blef rättsligt behandlad, då han blef från järnvägen afskedad, i synnerhet då han nu är gammal och har vid järnvägen nedlagt sina arbetskrafter. Halmstad den 31 maj 1908. Intygas:

G. A. Ek, stationskarlsförman. N. Fogelström, stationskarlsförman. Gust. Ad. Fast, stationskarl. J. Nydén, stationskarlsförman. O. T. Åkerberg, stationskarl. H. Carlsson. C. J. Frick, stkr. A. J. Rosengren Kur. J. A. Strid, stkr. Oscar Malmström, stationskarl. Oscar I. Frick, d:o. A. E. Wernberg. A. W. Törnblom. J. Fredin, stkr. J. A. Strand, f. d. stationskarl. B. Alm, stationskarl.

Undertecknade stationskarlar och banvakter få härmed intyga, att N. Lilja den 20 maj 1904 hade inkallat oss till förhör å H. N. J. station, hvilket bmst Dahl afvärfde genom att tillsäga stationsinspektor Svensson att dessa ej äro lagligt kallade, hvarför vi ej fick lof att yttra oss angående N. Liljas uppförande i tjänsten. Halmstad den 31 maj 1908. Intygas:

J. Persson, banvakt 3610, Halmstad. A. E. Wennberg, stationskarl. A. Abrahamsson, växelförman H. B. J. A. W. Törnblom.

Kungl. Maj:ts Armé-Förvaltning

försäkrar härigenom afskedade soldaten vid Kungl. Norra Skånska infanteriregementet Nils Lilja, kvilken är 51 ¹¹/₁₂ år gammal och tjänat 30 ⁷/₁₂ år intill den 6 December 1904 om underhåll från *Vadstena Krigsmanshuskassa* i tredje klassen, att utgå från ingången af januari månad 1905 med årligen trettiosex (36) kronor. Underhållet utbetalas af förvaltningen vid Kungl. Norra Skånska infanteriregementet uppå de tider och med iakttagande af de anvisningar, som å omstående sida finnas medelade.

Stockholm den 31 oktober 1905.

C. K. Weidenhielm.

(Sigill).

Ossian Hagelin.

S. J. Åbergsson.

(Bref på årligt underhåll från Vadstena Krigsmanshuskassa för afskedade soldaten Nils Lilja.)

Vid generalmönstring denna dag med Luggude kompani af Kungl. Norra Skånska Inf. Reg:et har soldaten Nils Lilja, före antagandet i krigstjänst benämnd Nils Liljeström, tjänande för roten N:o 79 i Allerums socken af Malmöhus län, hvilken soldat är född den 27 nov. 1853 i Riseberga socken af Kristianstads län

och varit i tjänst vid regementet sedan den 14 april 1874, erhållit, på grund af uppnådd pensionsålder afsked med det vitsord, att han under tjänstetiden sig utmärkt väl skickat.

Och är han jämlikt gällande stadganden till underhåll genast från Vadstena Krigsmanshuskassa berättigad, hvadan han kommer att blifva till sådan förmåns erhållande i behörig ordning anmäld.

Generalmönstringsplatsen Ljungbyhed den 20 september 1905.

G. W. Lagercrantz,
Generalmönsterherre.

Carl Wester.

(Afskedspass för soldaten n:o 79 Lilja af Luggude komp. af Kungl. Norra Skånska Inf. Regementet.)

Frejdbetyg.

1. Att f. d. signalvakt Nils Liljeström Lilja
2. född den 27 november år 1853, femtiotre
3. åtnjuter medborgerligt förtroende och är medellös att föra
4. rättgång
5. betygar Halmstads församling i Hallands län
6. den 13 februari år 1908.

(Stämpel).

Nils H. Pettersson,
Kyrkoadjunkt.

Carl A. Colliander,
Ordf. i fattigv.-st.

Utdrag ur kontrakt.

§ 1.

Skåne—Hallands Järnvägs-Aktiebolag försäljer till Svenska Staten den bolaget tillhöriga vid Rådstufvurätten i Christianstad den 1 November 1886 lagfarna Skåne—Hallands järnväg med alla dess fasta och lösa tillhörigheter, af hvad slag de vara må, tillika med all öfrig järnvägsbolaget tillhörig fast egendom.

§ 8.

De vid järnvägen anställda tjänstemän och betjante skola äga rätt att öfvergå i statens järnvägars tjänst utan minskning af innehafvande löneförmåner och utan att i öfrigt inträda i försämrad tjänsteställning, dock med förbehåll

1:o att de åtnöja sig med de med deras nu innehafvande befattningar jämförliga sådana, som kungl. järnvägsstyrelsen anser lämpligt åt dem anförtro,

2:o att de varda underkastade alla för statens järnvägspersonal nu eller framdeles gällande reglementen och instruktioner samt villkor för antagande, bibehållande af anställning, befordran och entledigande.